

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 12 stycznia 2011 r.

**w sprawie ustawy o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych
za rażące naruszenie prawa**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2010 r. ustawy o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) art. 1 otrzymuje brzmienie:
"Art. 1. Ustawa określa zasady odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych wobec Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych podmiotów ponoszących odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej, za działania lub zaniechania prowadzące do rażącego naruszenia prawa oraz zasady postępowania w przedmiocie takiej odpowiedzialności.";
- 2) w art. 2 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy "zgodnie z odrębnymi przepisami" zastępuje się wyrazami "zgodnie z art. 417 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.)";
- 3) w art. 4 skreśla się wyrazy "(Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.)";

- 4) w art. 6:
 - a) w pkt 1 po wyrazach "art. 156 § 1 pkt 2" dodaje się wyrazy "lub art. 156 § 1 pkt 2 w związku z art. 126",
 - b) w pkt 2 po wyrazach "art. 247 § 1 pkt 2 albo pkt 3" dodaje się wyrazy "lub art. 247 § 1 pkt 2 albo pkt 3, w związku z art. 219";
- 5) w art. 7 w ust. 1 wyrazy "przesyła do prokuratury okręgowej właściwej" zastępuje się wyrazami "składa do prokuratora okręgowego właściwego";
- 6) w art. 8 w ust. 1 oraz w art. 9 w ust. 1 skreśla się wyrazy ", o którym mowa w art. 7 ust. 3,";
- 7) w art. 9 w ust. 5 po wyrazach "w art. 5 pkt 2," dodaje się wyrazy "z winy umyślnej,";
- 8) w art. 12 w pkt 1 i w pkt 2 wyrazy "Sąd może jednocześnie stwierdzić, że" zastępuje się wyrazami "Jednocześnie sąd stwierdza, czy";
- 9) w art. 14 w pkt 3 wyrazy "Sąd może również stwierdzić, że" zastępuje się wyrazami "Jednocześnie sąd stwierdza, czy";
- 10) w art. 16 wyrazy "po dniu wejścia w życie ustawy" zastępuje się wyrazami "od dnia wejścia w życie ustawy".

WICEMARSZAŁEK SENATU

Marek ZIÓLKOWSKI

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu 12 stycznia 2011 r. Senat rozpatrzył ustawę o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa i uchwalił do niej 10 poprawek.

Przyjmując **poprawkę nr 1** Senat uznał za zasadne doprecyzowanie przepisu określającego zakres przedmiotowy ustawy. Przepis ten nie oddaje adekwatnie zakresu spraw regulowanych przez ustawę, przez co może wprowadzać w błąd jej adresatów. Ustawa nie określa bowiem zasad odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenia prawa, a jedynie fragment tej odpowiedzialności – odpowiedzialność urzędników, względem Skarbu Państwa (jednostek samorządu terytorialnego, innych podmiotów wykonujących władzę publiczną), w sytuacji gdy osobom trzecim wypłacone zostało odszkodowanie.

Uchwalając **poprawkę nr 2** Senat miał na względzie § 156 Zasad techniki prawodawczej, zgodnie z którym stosując odesłanie jednoznacznie wskazuje się przepis lub przepisy do których się odsyła. W tym przypadku brak stosownego odesłania w istotny sposób wpływa na komunikatywność przepisu. Poprawka uwzględnia, że odpowiedzialność majątkową Skarbu Państwa (jednostek samorządu terytorialnego, innych podmiotów wykonujących władzę publiczną) za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej określają odpowiednie regulacje kodeksu cywilnego. **Poprawka nr 3** jest konsekwencją poprawki nr 2.

Poprawka nr 4 precyzuje podstawę prawną wydania decyzji stwierdzającej nieważność postanowienia. Zakwestionowane przez Senat przepisy, stanowiąc o stwierdzeniu nieważności decyzji albo postanowienia, przytaczają jedynie podstawę prawną stwierdzenia nieważności decyzji.

Przyjmując **poprawkę nr 5** Senat uznał za zasadne wskazanie na obowiązek złożenia, a nie przesłania wniosku i doprecyzowanie, że wniosek składa się do prokuratora, a nie do prokuratury.

Poprawka nr 6 skreśla błędne odesłanie. Kwestionowane regulacje odsyłają do "odszkodowania, o którym mowa w art. 7 ust 3". Ten ostatni przepis nie mówi jednak o odszkodowaniu, a o powództwie o odszkodowanie.

Przyjmując **poprawkę nr 7** Senat miał na celu usunięcie sprzeczności pomiędzy art. 9 ust. 2, a art. 9 ust. 5 ustawy. Przepisy te w różny sposób regulują zasady odpowiedzialności kilku funkcjonariuszy rażąco naruszających prawo. W ocenie Senatu

zasadnym jest jednoznaczne przesądzenie, że art. 9 ust. 5 stanowi o odpowiedzialności solidarnej funkcjonariuszy publicznych dopuszczających się rażącego naruszenia prawa, umyślnie.

Uchwalając **poprawki nr 8 i 9** Senat uznał za zasadne wprowadzenie obligatoryjności rozstrzygnięcia przez sąd (na podstawie art. 477¹⁴ oraz art. 479^{31a} kodeksu postępowania cywilnego, a także art. 154 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi) czy działanie lub zaniechanie funkcjonariusza publicznego stanowiło rażące naruszenie prawa, w miejsce fakultatywności takiego rozstrzygnięcia. Założona przez ustawę uchwaloną przez Sejm, dowolność rozstrzygnięcia w tym zakresie może prowadzić do sytuacji, w której pomimo braku stosownego stwierdzenia sądu, rażące naruszenie prawa będzie miało rzeczywiście miejsce. W tym przypadku, pomimo obiektywnego rażącego naruszenia prawa, nie będzie możliwe poniesienie odpowiedzialności przez funkcjonariusza na podstawie uchwalonej ustawy (zgodnie z art. 6 ustawy stwierdzenie rażącego naruszenia prawa jest konieczną przesłanką poniesienia odpowiedzialności majątkowej przez funkcjonariusza publicznego). Prowadzić to może do nieuzasadnionego różnicowania podmiotów, poprzez objęcie ich, pomimo takich samych naruszeń, reżimem odpowiedzialności bądź na podstawie przepisów ogólnych (trzykrotność wynagrodzenia w przypadku winy nieumyślnej) bądź na podstawie przepisów uchwalonej ustawy (dwunastokrotność wynagrodzenia przy winie nieumyślnej, konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego).

Poprawka nr 10 modyfikuje przepis przejściowy ustawy. W ocenie Senatu zasadnym jest, aby pierwszym dniem stosowania ustawy był dzień jej wejścia w życie, a nie dzień następujący po dniu wejścia w życie ustawy.